॥ ६९ ॥ ७० ॥ ७१ ॥ यैर्नामधेयैरिति उत्तरार्धेतानीतिशेषः ॥ ७२ ॥ नन्विहनाम्नामष्टसहस्रेगेत्यष्टाधिकंसहस्रंनाम्नांवक्तव्यत्वेनप्रतिज्ञातं तत्रनामपाठेकिंचिदधिकानिषट्शतनामान्युपलभ्यंते नच स्तुतिपदेभ्योविपरिणामेननामान्युन्नेतुंशक्यंते अन्यशब्दस्यान्यार्थत्वकल्पनेप्रमाणाभावात् नचतावतापिसंख्यापूर्तिःसंभवति तस्माद्गलितइहनामसमाम्नायइत्यव्याख्येयमेतत्सहस्रनामस्तोत्रंनापिपठनीयं न्यूनत्वेनवाग्वज्रत्वात् वाग्वज्रोहिमंत्रोऽध्येतारंनाशयति तथाचोक्तंशिक्षायां मंत्रोहीनःस्वरतोवर्णतोवामिथ्याप्रयुक्तोनतमर्थमाह सवाग्वज्रोयजमानंहिनस्तियथेंद्रशत्रुःस्वरतोऽपराधादितिइंद्रंहंतुकामे नत्वष्ट्रापुत्रार्थिनास्त्वाहेंद्रशत्रुर्वर्धस्वेतिमंत्रेणहोमंकुर्वताइंद्रपदंस्वेष्टसिद्ध्येऽतोदात्तंप्रयोज्यं तच्चनप्रयुक्तंप्रत्युतआद्युदात्तमेवतत्पठितमितिइंद्रएवतत्पुत्रस्यनाशकोजातइत्युपाख्यायतेत्वष्टाहतपुत्रइत्यनुवाकेतस्मा दस्यस्तवस्यमोक्षमंत्रत्वात्वर्णतश्चात्यंतंहीनत्वान्नेष्टार्थप्रदत्वंयुज्यतेऽपितुपाठकानर्थकरत्वमेवेतिचेत्उच्यते इदमिहजाबालाःसमामनंति अथहैनंब्रह्मचारिणऊचुःकिंजप्येनामृतत्त्वंब्रूहीतिसहोवाचया ज्ञवल्क्यःशतरुद्रियेणेत्येतानिहवाअमृतस्यनामधेयान्येतैर्हवाअमृतोभवतीति अत्रनामजपस्यामृतसाधनत्वंगम्यते तेषांचनाम्नांन्यूनाधिकभावेनानेकासुशाखासुपठितानांगुणोपसंहारन्यायेनैकत्रोपसंहा रेणभवितव्यं तच्चास्मदादीनामशक्यमितिभगवान्बादरायणस्तैत्तिरीयकंवाजसनेयकादिप्रसिद्धशाखास्वविद्यमानानांनाम्नामुपसंहारमिहकृतवान् यथाहिआपस्तंबादिःकल्पकारःस्वपरशाखास्थान्यंगान्युप

चूर्णीकृतापविद्धंचयज्ञसंभारमीदृशं॥ दीर्घकालेनमहताप्रयत्नेनसुसंचितं॥ तन्नमिथ्याभवेन्मत्यंवरमेतमहंवृणे ॥ ६९ ॥ तथास्त्वित्याहभगवान्भगनेत्रहरो हरः॥ धर्माध्यक्षोविरूपाक्षस्त्र्यक्षोदेवःप्रजापतिः॥ ७०॥ जानुभ्यामवनींगत्वादक्षोलब्ध्वाभवाद्वरं॥ नाम्नामष्टसहस्रेणस्तुतवान्वृषभध्वजं ॥ ७१ ॥ युधिष्ठि रउवाच॥ यैर्नामधेयैःस्तुतवान्दक्षोदेवंप्रजापतिः॥ वक्तुमर्हसिमेतातश्रोतुंश्रद्धाममानघ॥ ७२ ॥ भीष्मउवाच श्रूयतांदेवदेवस्यनामान्यद्भुतकर्मणः॥ गूढव्रतस्यगुह्यानिप्रकाशानिचभारत ॥ ७३ ॥ नमस्तेदेवदेवेशदेवारिबलसूदन॥ देवेंद्रबलविष्टंभदेवदानवपूजित॥ ७४ ॥

दिश्यआग्नेयमष्टाकपालमितियथासमाम्नातमितिमध्येप्रधानंसिद्धवन्निर्दिश्यपुनरुपरिष्टात्त्वन्यान्यंगान्युपदिशतितद्वदिहापि नमस्तेदेवदेवेशेत्यादिनाकानिचिन्नामान्युपदिश्यत्रिसौपर्णंतथाब्रह्मयजुषांशत रुद्रियमितिसुपर्णशतरुद्रियेनाममालायांसिद्धवन्निर्दिश्यशेषमपिनामधेयगणंपठति तथाचयथाप्रतिज्ञातमष्टोत्तरसहस्रनाम्नांसंख्यापूर्यतेनान्यथा तदिदमभिप्रेत्योक्तं गुह्यानीति गुह्यानिअश्रद्धायुपहतेषुअप्र काश्यानि ॥ ७३ ॥ आदिपुरुषायनमः नमस्तेदेवेति ब्रह्मविद्याधिकारादध्यात्मपरतयैवैतानिव्याख्येयानि तथाहि हेदेवजगन्निर्माणक्रीडापरतेतुभ्यंनमः तेइतियुष्मदर्थस्यदृश्यस्यप्रमेयस्यनिर्देशः देवेश देवाःइंद्रियाणि ईशोबुद्धिः पूर्बुद्धिःख्यातिरीश्वरइतिस्मृतेः एतदुभयात्मक एतेनप्रमाणप्रमात्रोर्निर्देशःकृतः एवंनामत्रयेणज्ञेयज्ञानज्ञात्रात्मकत्वंदेवस्योक्तं तत्प्राप्युपायंत्रयेणाह देवारीति देवाःशमाद्याइंद्रिय वृत्तयस्तेषामरयोऽसुराःकामादयस्तेषांबलस्यसूदन तथाचशमकामादिषुदेवासुरशब्दयोःप्रयोगोदृष्टःद्वयाहप्राजापत्यादेवाश्चासुराश्चेति देवानामिंद्रियाणांइंद्रोबुद्धिस्तस्याबलंविषयप्रावण्यंतद्विशेषेणस्तभा तीतिदेवेंद्रबलविष्टंभ अतएवदेवैरिंद्राद्यैर्दानवैर्बाणाद्यैश्चपूजितआदरनैरंतर्यसत्कारसेवित एवंचकामादिजयोधीनिरोधस्तत्रादेरादिश्चमेयाद्यात्मकस्यवस्तुनःप्रापकइत्युक्तंभवति ६ ॥ ७४ ॥

Digitized by Google